

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

§. II. Quis possit absolvere à casibus Episcopalibus extra articulum, vel periculum mortis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

culum immineat animarum; cum onere tamen comparandi ad recipiendum mandatum, juxta jam dicta n. 1.

§. II.

Quis possit absolvere à casibus Episcopalibus extra articulum, vel periculum mortis?

PRÆTER casus, quos sibi reservant Episcopi, & exponunt in tabellis, sunt etiam alii, qui Episcopo reservantur à jure, aut consuetudine: à jure quidem communi sunt quidam casus Pontificii, quorum absolutio concessa est Episcopis, juxta dicta c. antecedenti n. 2., adeoque dici debent potius hic concessi. A jure Diocesano sunt quidam casus reservati in Synodo, sed ab Episcopo non expositi in tabella. A consuetudine demum sunt homicidium, mutilatio, crimen falsi, &c., quæ communiter in omnibus Episcopatibus reservari solent; item alia ex consuetudine particulari cujusvis Diœcesis. His suppositis

I. Episcopus absolvere potest non solum ab omnibus à se reservatis, sed etiam à suo antecessore, ut patet. Imo, si Episcopus sic statueret, *Volo, ut qui tale delictum commiserit, incurrat casum, & censuram à me reservatam Papæ*: Rayn. apud Croix num. 1653. ait, adhuc posse ipsum absolvere; quia non potest à se tollere potestatem ordinariam, quam habet in casum à se reservatum. Eandem facultatem habet Vicarius Capitularis sede vacante, utpote successor Episcopi quoad jurisdictionem; non tamen Vicarius Generalis, nisi specialiter ei concedatur ab Episcopo: Barb. Meroll. & alii apud Tambur. *de Cas. Res.* c. 10. num. 10. Eandem facultatem de facto habet Pœnitentiarius Ecclesiæ Cathedralis saltem ex concessione speciali Episcopi committentis illi generaliter; imo Chapeavill. c. 4. sustinet, illum ratione officii habere hanc potestatem in omnes casus, & censuras Episcopales. Archiepiscopus vero non potest absolvere à reservatis Episcopo suffraganeo, nisi in actuali visitatione illius Diœcesis, vel in casu appellationis, si ille injuste nolit absolvere. At Legatus à latere absolvere potest à reservatis cuivis Episcopo suæ Parochiæ, exceptis censuris per sententiam particularem latis, ut limitat Gavant, apud Tamb. n. 2.

E e 4

Quæ-

Quæres, An possit Episcopus auditis tantum reservatis absolvere, & remittere pœnitentem, ut à reliquis absolvatur per alium Confessarium?

Respondeo negative; Quia esset dimidiare Confessionem, quod jure Divino non licet, nisi ratione impotentiae physicae, vel moralis, ex dictis d. 1. q. 4. c. 7. §. 1. & 2. Quare extra talem impotentiam tantum possit Episcopus, vel etiam quivis alius habens facultatem in reservata, absolvere extra sacramentaliter à censuris adnexis, & similiter tollere reservationem casuum, & sic remittere pœnitentem, ut absolvatur ab omnibus peccatis per alium Confessarium. Cæterum, si ipse sacramentaliter absolveret tantum à reservatis etiam extra casum dictae impotentiae, pœnitens in bona fide esset valide absolutus; secus, si in mala fide, quia sic & ipse peccaret: Bon. d. 5. q. 7. p. 5. §. 3.

II. Nullus alius Confessarius, sive Secularis, sive Regularis, etiam si sit Parochus, absolvere potest à casibus sive publicis, sive occultis, quos sibi reservant Episcopi, nisi ab his habeant licentiam, qualis in Synodo Neapol. conceditur Parochis absolvendi sponfos, &c., brevi contracturos, & eos, qui præcepto Paschali non satisfecerint, ex Decret. Clem. VIII. an. 1601. ejusque moderat. ann. 1612., ubi irritando vetatur, ne extra urbem intra Italiam audeant prætextu privilegiorum absolvere *A casibus, quos Ordinarii eorum sibi reservarunt vel imposterum reservabunt*: item ex Confirmatione Paul. V. an. 1617., ubi additur, ne absolvere audeant *Ab excommunicationibus, vel à casibus eisdem Ordinariis reservatis*; demum ex Innovativo Urb. VIII. an. 1628., ubi ampliando additur, *Nec intra, nec extra Italiam posse absolvere à casibus Ordinario loci reservatis*. Hinc ab Alex. VII. damnatur hæc Prop. 12.; *Mendicantes absolvere possunt à Casibus Episcopis reservatis, non obtenta ad id eorum facultate*, Putant tamen Comitol. Homob. Pelliz. Cespèd. & alii contra Bord. Flor. Viv. & alios complures, quod adhuc possit simplex Confessarius absolvere à casibus per Synodum reservatis Episcopo, si non sint ab eo expositi in tabella, etiam si neque in ea concedatur talis facultas, ut expresse conceditur in nostra Tabella Neapolitana. Ratio ipsorum est, quia, quando Episcopus eos non exponit in Tabella, censetur non curare, atque adeo tribuere generalem facultatem omnibus Confessariis absol-

ven-

vendi ab illis. Neque obstare dicunt Decret. Paul. V., Urban. VIII., & Alexand. VII.; nam hæc referri debent ad Decret. Clement. VIII., quod confirmant, innovant, & ampliant etiam extra Italiam; cum ergo ibi dicatur, *A casibus, quos Ordinarii sibi reservant, &c.*, de his etiam loquuntur reliqua decreta, non autem de aliis, quos non ipsi sibi Episcopi, sed Synodus eis reservat. Idem dicunt de casibus ex consuetudine, five Communi, five Diocesana, reservatis Episcopo nisi exponantur in Tabella. Casus vero jure communi reservatus Episcopo nullus est hodie, ut clare ostendit Suarez d. 29. Fagund. Peyrin, Cesped. & alii contra Bordon. & alios. Quos autem retulimus cap. anteced. num. 2. non sunt reservati Episcopo, sed Papæ, & pro aliqua causa commissi sunt tantum Episcopo: si tamen eos Episcopus sibi non reservat in Tabella, absolvi possent, non quidem à quocunque Confessario, sed ab habente aliud privilegium, juxta ibidem dicta num. 3. Sunt tamen aliquæ excommunicationes jure communi reservatæ Episcopis, puta Communicantis in crimine criminoso cum excommunicato denunciato ab Episcopo, ex c. *Nuper, de Sent. Excom.* Absoluti ab excommunicatione specialiter lata ab Episcopo cum onere comparendi postea apud illum, nec illud adimplentis, ex cap. *Eos, qui, de Sent. Excom.* in 6. atque ab his (qui tamen non sunt casus, sed censuræ) solus Episcopus, qui excommunicationem tulit, vel absolvit cum dicto onere, potest absolvere; &, si sint occultæ, potest quivis alius Episcopus. ex Trid. cit. c. antecedenti n. 2., adeoque nemo alius five secularis, five Regularis, nisi ei fuerit ab Episcopo commissum. Sicuti nemo absolvere potest à censura specialiter lata ab homine, nisi is, qui tulit, vel ejus Superior, aut Successor, etiamsi, qui tulit eam, sibi expresse non reservavit, ex c. *nuper cit.* Denique, quamvis Regulares vi privilegiorum absolvere possint ab excommunicatione generaliter lata ab homine, v. g. contra complices innominatos, tamen Sacerdotes Societatis Jesu non possunt sine speciali commissione suorum Superiorum, ut habetur *In eorum Compendio: v. Absolutio.* Putant demum Pelliz. tom. 2. fol. 508. & alii, Regulares vi suorum privilegiorum adhuc posse absolvere à censuris, quas sibi reservant Episcopi, excepta excommunicatione; quia in odiosis nomine casuum non veniunt censuræ ex

Nav. c. 27. num. 262.; & Decr. Paul. V. cit. solum limitat, *Ab Excommunicationibus*: ergo possunt à reliquis Censuris, quas sibi reservant Episcopi, modo non specialiter latae ab homine. Imo addunt probabiliter alii, Regulares vi privilegiorum posse absolvere etiam ab excommunicatione, quam generaliter ferat Legatus Apostolicus soli Papæ reservatam, v. g. contra Clericos arma portantes; quia hæc non est inclusa in dicto Decret. Paul. V., quod tantum loquitur de excommunicationibus Ordinariis loci reservatis.

Dubium est, An possint aliquando extra articulum, vel periculum mortis Confessarii sive Regulares, sive Seculares, absolvere à Casibus expositis in Tabella, non petita prius facultate?

Respondeo, Possè aliquando. Primo, Si probabiliter putent, quod possint absolvere ab iis; sive quia pœnitens putabat, se peccare tantum venialiter; sive quia est dubium facti, an scilicet pœnitens eam incurrerit; sive quia est dubium juris, an scilicet delictum pœnitentis comprehendatur sub lege Episcopali reservante; sive quia reservatio delicti publicata sit post delictum jam commissum, modo reservatio sit facta generaliter, & non in particulari pro tali numero delicto jam commissio. Secundo, Probabiliter in casu legitimi impedimenti perpetui, aut diuturni, quo pœnitens adire nequeat Episcopum, ejusve delegatum; & quidem sine onere quoad casus reservationem; cum onere tamen quoad censuras adnexas, nisi vero impedimentum sit perpetuum, vel Confessarius absolvens sit privilegiatus. Putant tamen Bonac., & alii communius, quod, si talis pœnitens impeditus adire personaliter Episcopum possit per literas, aut internuncium petere facultatem ab illo, ut absolvatur, ad id teneatur, neque adeo possit aliter absolvi; quia secus omnis vis reservationis plane enervaretur, præsertim quoad Moniales, &c., nisi vero citra grave incommodum, aut longam moram non possit ea facultas obtineri, ut limitat Suarez, d. 20. f. 3. num. 9. Sed adhuc Pal. ex Sanch. & Henr. probabiliter putant, nullum teneri per literas, aut Nuncium, petere ab Episcopo talem facultatem, quia Canonones tantum obligant ad adeundum Superiorem, non autem ad faciendas alias diligentias; ideoque si quis impeditus sit adire ad longum tempus, possit absolvi. Tertio, In casu necessitatis, ratione scilicet scandali, infa-

infamiae, &c. absolvere tantum possunt indirecte à casibus reservatis Episcopo, adeoque cum onere iterum confitendi illos habenti facultatem; at nullatenus absolvere possunt à censuris adnexis, quia talis necessitas non dicitur absolute legitimum impedimentum, in quo ex dilatione pœnitentiæ sit periculum animarum: Quart. & alii communiter contra Pasqual. non recte hæc duo confundentem. Quarto, Peyrin. apud Cespèd. cap. 6. d. 143. ait, probabiliter defendi posse, quod possint Regulares certis diebus Indulgentiæ plenariæ in suis Ecclesiis absolvere à casibus Episcopalibus; quia, qui observantiam legis ad tempus ex privilegio quoad effectum suspendit, eam etiam illo tempore dicitur observare: qua ratione utitur Henr. l. 13. c. 48. n. 5. ad probandum, quod privilegia Regularium concedentia suspensionem interdicti in certis diebus non sunt revocata per Trid. *sess. 25. c. 12. de Regular.* Ad Decr. Clem. VIII. dic, quod loquitur de probabilitate generali, & sic revocat ea privilegia, quæ dictam generalem absolutionem concedebant: cum quo stat, quod possint Minimi in aliquibus diebus anni à dictis casibus absolvere: hæc Peyrin. nec improbat Cespèd. alii vero communiter negant. Quinto, Laym. l. 5. t. 6. c. 12. n. 11. ait: Si pœnitens bona fide ad Confessionem venerit, vel quia nescivit tale peccatum Superiori reservatum esse, vel, tametsi sciverit, existimavit tamen, legitime se ab inferiori Sacerdote absolvi posse cum obligatione postea tempore opportuniore se præsentandi Prælato, in hoc casu arbitrator, plerumque absolutionem cum onere dari posse; modo pœnitens præter reservatum aliquid peccatum absolutioni subjiciat. Ratio est, quia aliqualis necessitas urget; siquidem pœnitens ægro animo discederet absque absolutione, cum ex parte bene dispositus sit. Excipe, nisi excommunicatio adnexa sit: de qua re Rich. in 4. d. 18. a. 9. q. 4. Hactenus Laym. Sexto, Si pœnitens afferat calum reservatum in alia Diœcesi, non autem in hac, ubi sit confessio, absolvi potest à quovis istius Diœcesis Confessario; quia absolvitur juxta leges hujus loci: Doctores communiter, præsertim ex Constitutione Clem. X. *Superna*; quæ tamen limitat, nisi Confessarius noverit, illum *In fraudem reservationis alienam Diœcesim pro absolutione obtinenda migrasse*; Quæ tamen fraus intelligitur à nonnullis Doctoribus, cum illud delictum est deductum aliquo pacto ad forum

con-

contentiosum illius Episcopi: si autem sit occultum, non censetur fraus mala; utitur enim jure suo volens se reponere in gratia, ubi existit: Tamb. At, si poenitens cum casu reservato incurso in alia Dioecesi accedat ad hanc, ubi est etiam reservatus, non potest hic absolvi à quovis Confessario, ex ead. Const. & ratio est, quia consuetudo ex tacito consensu illius Ordinarii dat huius Confessario jurisdictionem absolvendi talem peregrinum juxta leges hujus Ordinarii reservantis eundem casum. Reliqua de peregrinis, & Vagis vide dicta c. 2. quæst. 4.

§. III.

Quis absolvere possit Poenitentem Regularem à reservatis?

I. **R**EGULARES absolvi possunt à reservatis Papalibus per Legatum à Latere, qui est Judex ordinarius etiam Regularium exemptorum; ideoque hic etiam sine licentia Superioris Regularis potest eos absolvere etiam à reservatis in eorum Ordine: item potest hanc facultatem delegare aliis, ut eos absolvant etiam extra suam Provinciam, & etiam eo amoto ab officio, modo facultas obtenta sit intra ejus Provinciam, & perseverante Officio: Pelliz tr. 8. c. 1. n. 7. 8. fol. 454. ex Nald. Molfes. Coriolan. & aliis. Idem est de Summo Poenitentiario Papæ, qui est etiam supremus Ordinarius Regularium: non sic vero de Episcopo, qui nequit absolvere Religiosos exemptos, nisi de licentia eorum Superiorum, & à casibus tantum, à quibus ipsi Superiores possunt absolvere: Sanchez l. 4. Decal. c. 39. num. 32. potest tamen etiam sine hac licentia absolvere à Censura Religiosum exemptum, qui percussit Clericum Secularem, ex c. Religioso, de Sent. Excom. in 6.

II. Regulares absolvi possunt per suum Superiorem localem ab omnibus reservatis in suo ordine: à Papalibus autem, quantum potest Episcopus relate ad suos subditos, juxta dicta c. 5. n. 2. excepta tamen percussione jam dicta Clerici secularis, quæ tantum ab Episcopo absolvitur; & percussione Religiosi alterius Ordinis, in quo casu requiritur præsentia, vel consensus Superioris Religiosi percussi, ex c. Cum illorum, de Sent. Excom. Potest item Superior Regularis absolvere suos Novitios